Ile Veri Analizi

Dr. Bülent Çobanoğlu

cobanoglubulent[at]gmail.com

Sunu içeriği;

- Veri ve Analizi
- R ve Python Veri Analizi Yazılımları Karşılaştırması
- R Kurulumu ve Araçlar
- o R Dili ile İlgili Faydalanılacak Kaynaklar
- Paket Kurulumu
- Veri Giriş-Çıkış Komutları
- Değişkenler, Sabitler
- Yorumlar
- Operatörler ve işlem önceliği
- Veri Türleri (double, integer, complex, ...)
- Tip dönüşümleri
- Karar Yapıları(if, else, switch, ,...)

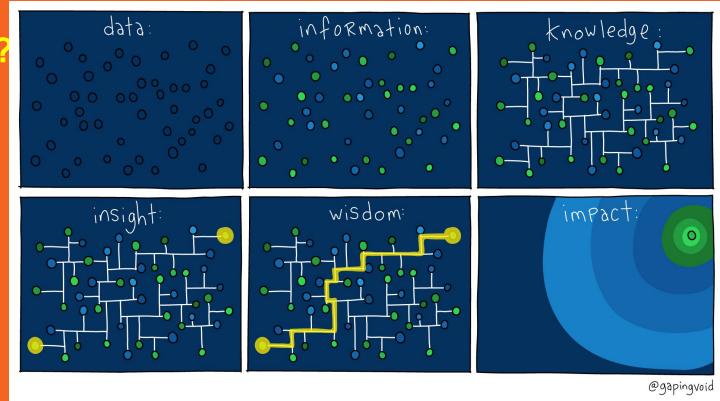
Kaynaklar

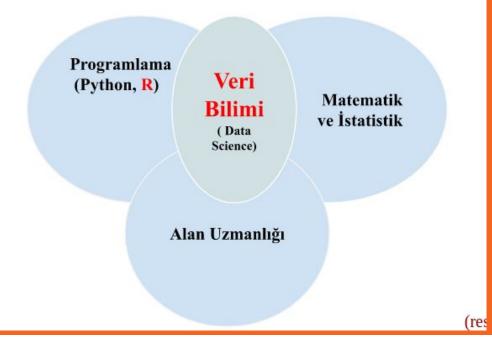
- https://www.r-project.org/
- https://r4ds.had.co.nz/
- https://rstudio-education.github.io/hopr
 /starting.html
- https://intro2r.com/
- https://info201.github.io/r-intro
 .html
-

Data ve evrimsel yolculuğu?

"The art of being wise is knowing what to overlook." - William James

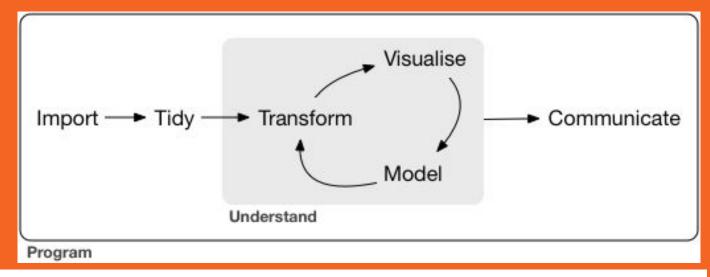
Data Science

Veri bilimi (data science); verilerden bir değer elde etmek ve anlamlı çıkarımlar yapabilmek için alan bilgisi (uzmanlığı), istatistik, programlama dili ve araçları gibi birçok alanı bir araya getiren çok disiplinli bir bilim dalıdır.

Veri Analizi

Tipik bir veri bilimi projesinin modellemesi (%80 şuna benzer):

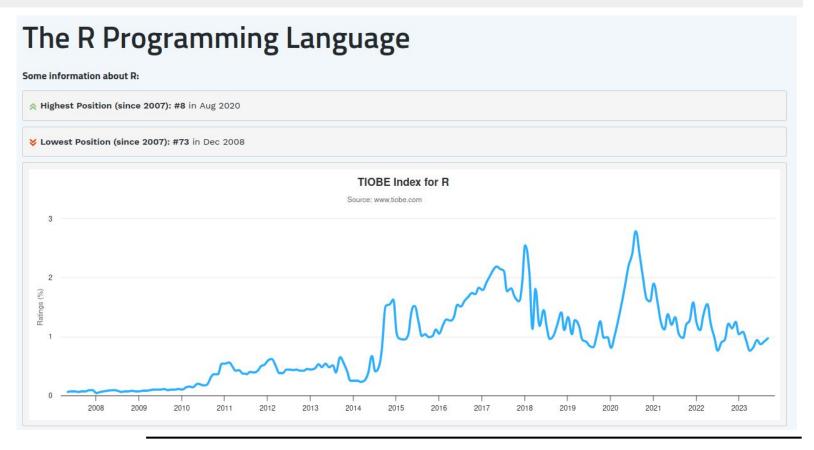
İlgili veri setini al(import) -> Düzenle(tidy) -> Analiz et ve Dönüştür(transform)-> Görselleştir(Visualise) -> Modelle(Model) -> İletişim ve pazarlama (Communicate)

Q: Veri bilimi için tercih edilen diller neler? Avantaj ve dezavantajları hakkında neler söylersiniz?

Niçin R?

Niçin R?

Kullanıcıları tarafından ne kadar seviliyor?

R Nasıl bir DİL?

 İstatiksel analizler ve grafiksel çizimler için geniş paketler içeren,

 Sınırlı programlama becerisine sahip araştırmacılar için kolay bir dil

R Nasıl bir DİL?

- Açık kaynaklı(Open source),
- Yorumlayıcı tabanlı (interpreted),
- Her yerde çalışabilen (platform independent)
- Yüksek seviyeli (High level),
- Nesne yönelimli (OOP),
- Diğer yazılım dilleri (C, C++,Java, Python) ile entegre çalışabilen vektör tabanlı bir dildir.

R geliştiricileri ve İsim Kaynakları

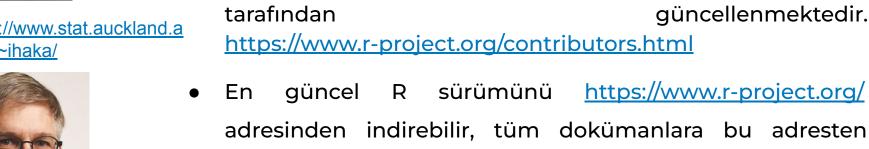
R ilk olarak Auckland Üniversitesi İstatistik Bölümü'nden

1997 ortalarından bu yana da 21 kişilik R çekirdek ekibi

"R&R" olarak da bilinen Robert Gentleman ve Ross Ihaka

https://www.stat.auckland.a c.nz/~ihaka/

ulaşabilirsiniz.

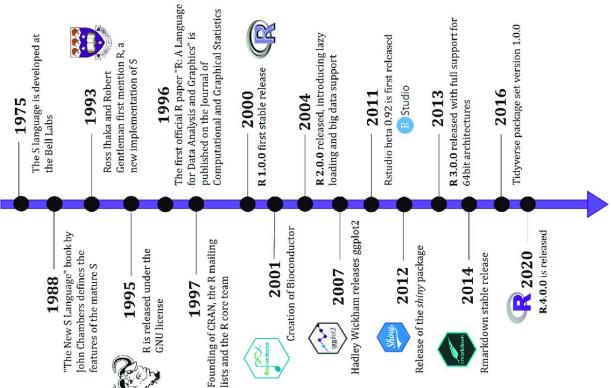
tarafından yazılmıştır.

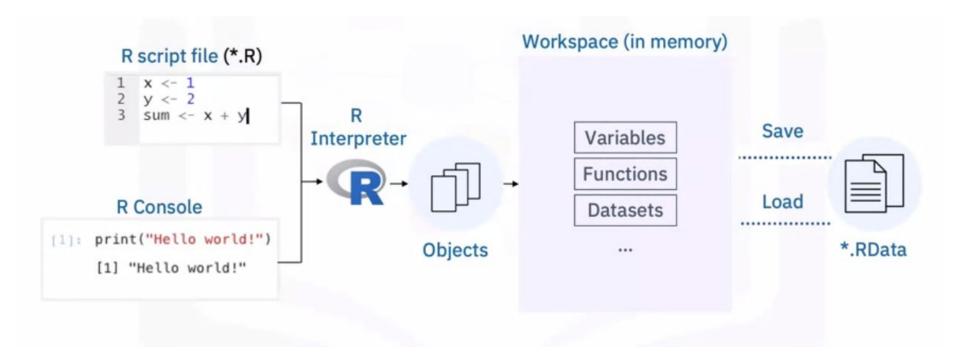
https://dbmi.hms.harvard.edu/ people/robert-gentleman

R Tarihçesi

Sizce mevcut R logosu hangi yıl çıkmıştır?

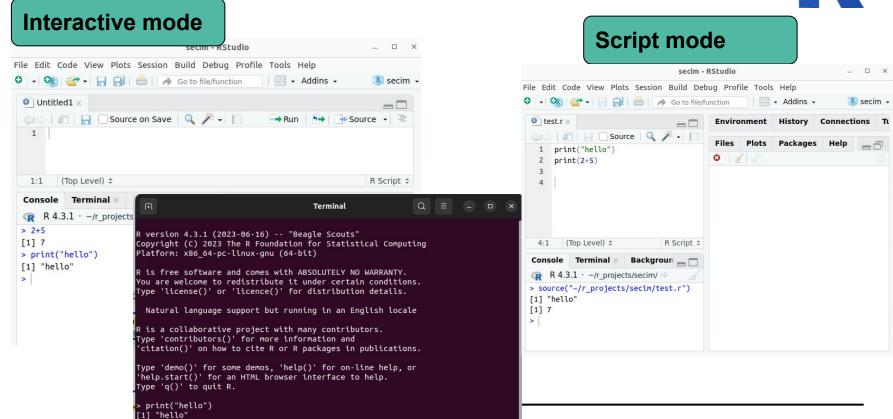

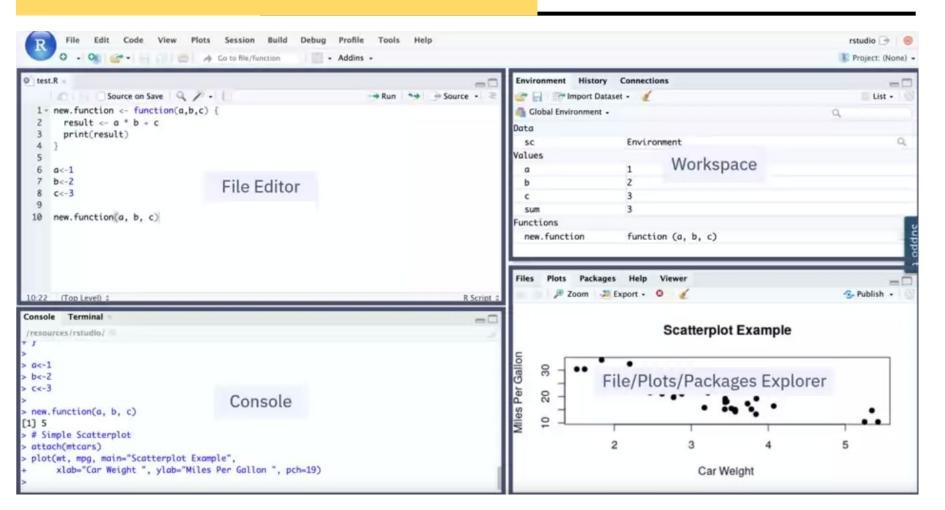

R Kodu Nasıl Çalıştırılır?

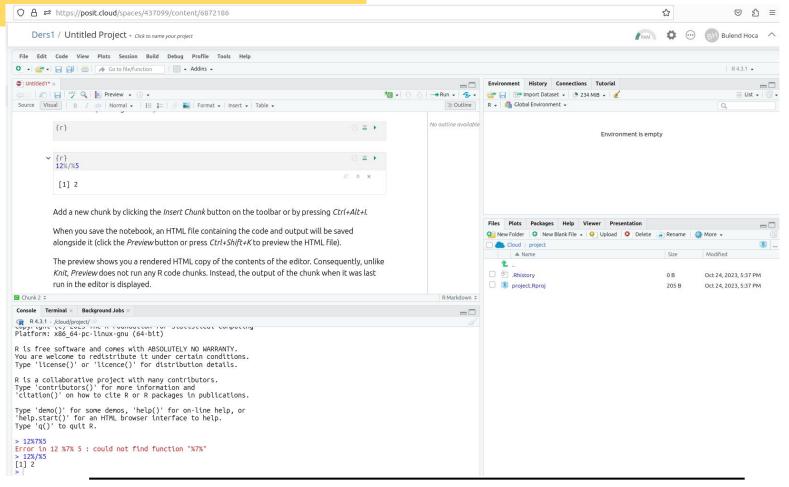

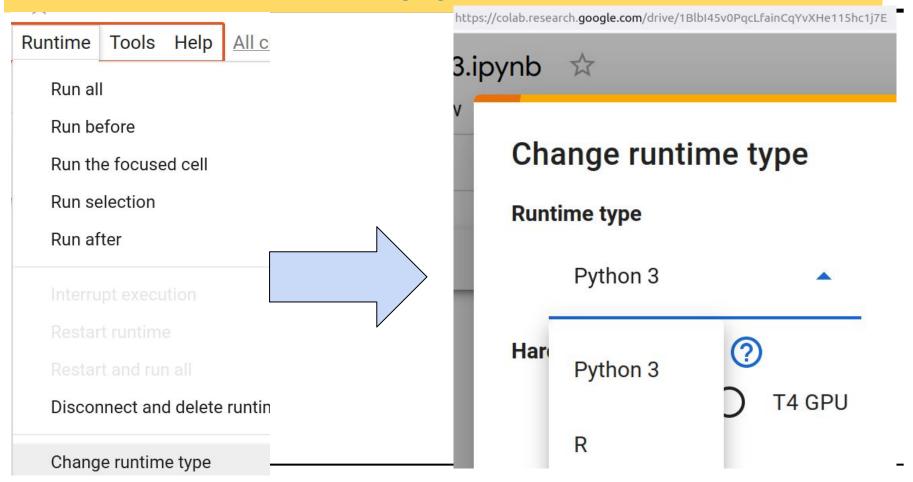
R Studio

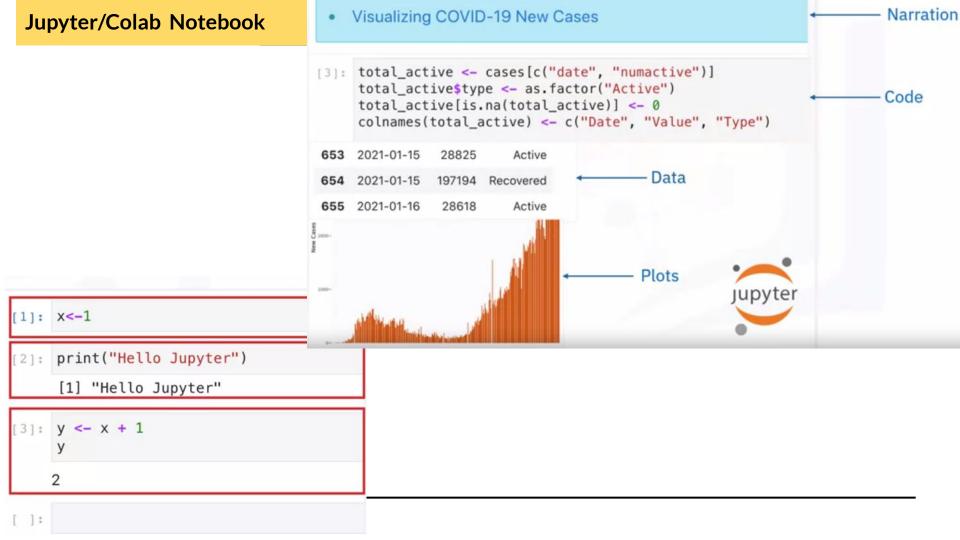

R Studio Cloud

Colab Notebook (https://colab.research.google.com/)

R sürümünü (version) nasıl öğrenirim?

```
> R.version
platform
              x86 64-pc-linux-qnu
arch
               x86 64
               linux-gnu
OS
system
               x86 64, linux-gnu
status
major
minor
               2023
year
               06
month
day
               16
               84548
svn rev
language
                                                   > R.version.string
version.string R version 4.3.1 (2023-06-16)
                                                   [1] "R version 4.3.1 (2023-06-16)"
nickname
               Beagle Scouts
```

Q: Bir R paketini yüklemek için hangi deyim kullanılır?

– Paketleri (packages) Kurmak ?

```
# Bir paket kurmak için
install.packages("dplyr")
                                     belirtilen bir depodan
                                     (varsayılan olarak CRAN)
                                     paketi alip R programina
                                     yükler
```

Paketi Programınıza Yüklemek ?

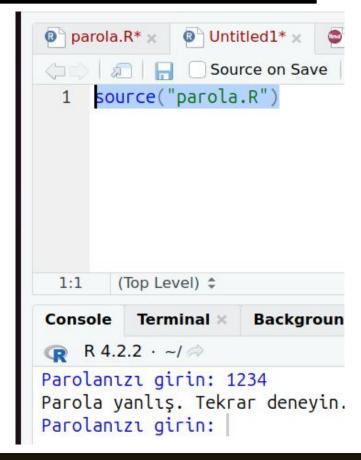
```
# Bir paketi programa yüklemek için
library("dplyr")
# veya
require("dplyr")
                                if (!require(dplyr)) {
                                 install.packages("dplyr")
                                 library(dplyr)
```

Q: Bir.R programını veya kaynak kodunu çalıştırmak için hangi deyim kullanılır?

Q: Bir.R programını veya kaynak kodunu çalıştırmak için hangi deyim kullanılır?

Paketler hakkında yardım almak

```
library(help="dplyr") # detayl1 bilg1
vignette(package="dplyr")
?dplyr
help("dplyr")
```

Yardım Alma: help()

Bir **R** komutu hakkında bilgi almak için **help()** fonksiyonu veya **?** simgesi kullanılabilir;

Örneğin print() hakkında yardım almak için;

```
1 help(print)

1 ?print
```

Konsolundan R Sitesinde doğrudan arama yapmak

için;

```
> RSiteSearch("random number generators")
A search query has been submitted to https://search.r-project.org
The results page should open in your browser shortly
```

Yüklü paketlerin bir listesini almak?

```
1 # Yüklü paketlerin bir listesi
2 installed_packages <- installed.packages()
3 installed_packages[,c("Package", "Version")]</pre>
```

A matrix: 164		Version
dplyr	dplyr	1.1.3
IRdisplay	IRdisplay	1.1
IRkernel	IRkernel	1.3.2
pbdZMQ	pbdZMQ	0.3-10

- find() / example

Kullanacağınız fonksiyonun ismini biliyor fakat hangi pakette yer aldığını bilmiyorsanız bu noktada **find** komutu kullanılabilir;

```
find("sum")
## [1] "package:base"
```

Bir fonksiyonun kullanımı ile ilgili örnekleri görmek için example komutu kullanılabilir;

```
1 example(sum)

sum> ## Pass a vector to sum, and it will add the elements together.
sum> sum(1:5)
[1] 15

sum> ## Pass several numbers to sum, and it also adds the elements.
sum> sum(1, 2, 3, 4, 5)
[1] 15

sum> ## In fact, you can pass vectors into several arguments, and everything gets added.
sum> sum(1:2, 3:5)
[1] 15
```

Yüklenebilir durumdaki paketlerin bir listesini almak?

```
1 # yüklenebilir durumdaki paketlerin listesini almak için
2 a<-available.packages()
3 print(paste(row.names(a)))</pre>
```

```
1 length(row.names(a)) # Toplam paket sayısı
```

19938

kaç tane
paket
yüklenebilir
durumda?

https://cran.r-project.org/web/packages/available_packages_by_name.html

Yeni bir paket (package) oluşturmak

```
library(devtools)
usethis::create_package("mypackage")
```

- mypackage
 - ▼ **R**
 - DESCRIPTION
 - NAMESPACE

Paketleri güncellemek/kaldırmak

```
update.packages() # güncelle
```

```
remove.packages("mypackage") # kaldır
```

Çakışan paketlerde fonksiyon seçimi

Çakışan paketlerde fonksiyon seçimi

```
1 # install package
 2 install.packages("conflicted")
 4 # çakışan fonksiyonlar için paket tercihi
 5 library(dplyr)
 7 library(conflicted)
 8 conflict_prefer("select", "dplyr")
 9 conflict_prefer("filter", "dplyr")
Installing package into '/usr/local/lib/R/site-library'
(as 'lib' is unspecified)
[conflicted] Will prefer dplyr::select over any other package.
[conflicted] Will prefer dplyr::filter over any other package.
```

ilk Program:

> 'hello world'

→ R dilinde bir string (text) mesajı yazdırmak çok kolaydır.

```
> print("Hello World!")
[1] "Hello World!"
```

→ R dilinde bir string (text) mesajı yazdırmak çok kolaydır.

```
> msg = "hello"
> print(msg)
[1] "hello"
```

→ R dilinde bir sayısal işlem sonucunu yazdırmak da çok kolaydır.

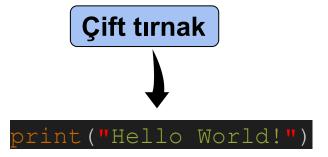
```
> print(x = 22/7, digits=4)
[1] 3.143
> print(digits=6, x = 22/7)
[1] 3.14286
```


Tırnaklar (Quotes)

Tırnak içerisine alınan her şey bir string sabittir, mesajdır.

Hangi tırnak ile başlandı ise öyle kapatılmalıdır.


```
> print("Hello World")
[1] "Hello World"
> print('Hello world!')
[1] "Hello world!"
> print("Ali, 'gel dedi.'")
[1] "Ali, 'gel dedi.'"
```



```
print('Hello World')
print("Hello World')
print(Hello World!)
```

Q: Arasındaki fark nedir?

print('3.14')

print(3.14)

Q: Arasındaki fark nedir?

typeof() / class(): Verinin tipi hakkında bilgi verir.

```
> typeof(3.14)
[1] "double"
> typeof('3.14')
[1] "character"
```

```
> class(3.14)
[1] "numeric"
> class('3.14')
[1] "character"
```

Metin ve değerini yazdırma da print() kullanılabilir mi?

```
1 x <- 3
 2 y < -7
 3 print("x ...:", x)
 4 print("y ..:", y)
[1] "x ..:"
[1] "y ..:"
```

Metin ve değerini yazdırma da print() yanında paste() kullanılabilir...

```
1 \times < -3
 2 y < -7
 3 print(paste("x degeri:", x))
 4 print(paste("y değeri:", y))
[1] "x değeri: 3"
[1] "y değeri: 7"
```

Metin ve değerini yazdırma da print() eşdeğerleri

```
1 x <- 3

2 y <- 7

3 cat("x ..:", x, "\ny ..:", y)

x ..: 3

y ..: 7
```

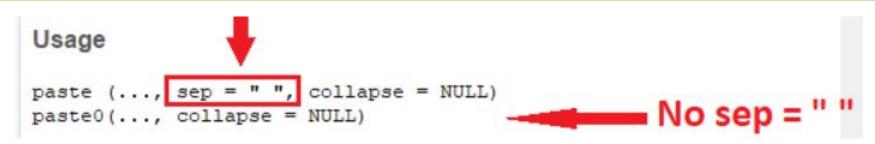
```
1 x <- 3
2 y <- 7
3 result <- paste("x ..:", x, "\ny ..:", y)
4 cat(result)</pre>
```

```
x ...: 3
y ...: 7
```

```
1 x <- 3
2 y <- 7
3 message("x ..:", x, "\ny ..:", y)
```

```
x ..:3
y ..:7
```

paste(): Metin birleştirme, karakter dizisi oluşturma ve metinleri biçimlendirme de kullanılır.


```
x <- 3
y <- 5
print(paste0("Merhaba", x+y)) # "Merhaba8"
print(paste("Merhaba", x+y)) # "Merhaba 8"</pre>
```

sep - collapse parametrelerinin farkı

```
Usage
paste (..., sep = " ", collapse = NULL)
                                              No sep = " "
paste0(..., collapse = NULL)
# collapse (default) = NULL; sep(default) = " "
 1 labs <- paste(c("X","Y"), 1:10, sep="-")
 2 print(labs)
 [1] "X-1" "Y-2" "X-3" "Y-4" "X-5" "Y-6" "X-7" "Y-8" "X-9" "Y-10"
 1 ad <- c("Bulent", "Zehra", "Ismail", "Ekrem", "Can")</pre>
 2 soyad <- "Coban"
 3 ad_soyad <- paste(ad, soyad, sep="-", collapse=",")</pre>
 4 print(ad_soyad)
```

[1] "Bulent-Çoban, Zehra-Çoban, İsmail-Çoban, Ekrem-Çoban, Can-Çoban"

sep - collapse parametrelerinin farkı


```
vek1 <- c("A", "B", "C")
vek2 <- c("1", "2", "3")

print(paste(vek1, vek2, sep="-"))
print(paste(vek1, vek2, collapse = " - "))
print(paste(vek1, vek2, collapse = "-", sep="*"))</pre>
```


sep - collapse parametrelerinin farkı


```
vek1 <- c("A", "B", "C")
vek2 <- c("1", "2", "3")

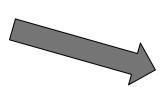
print(paste(vek1, vek2, sep="-"))  # "A-1" "B-2" "C-3"
print(paste(vek1, vek2, collapse = " - "))  # "A 1 - B 2 - C 3"
print(paste(vek1, vek2, collapse = "-", sep="*")) # "A*1-B*2-C*3"</pre>
```


Çıkış Karakterleri (Escape Characters)

Escape Characters

Çıktı formatını düzenleme de 'cat(), writeLines()' ile kullanılabilecek karakterler;

3.7

1	Single quote				
\"	Double quote				

Circle access

backslash

\n New line

\r Carriage Return

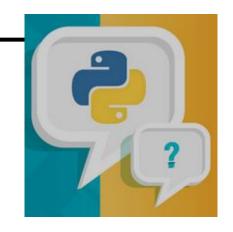
\t Horizontal tab

\b Backspace

cat('Ali\tgel\'dedi ben olmaz\'\ndedim.')


```
cat('Ali\tgel\'dedi ben olmaz\'\ndedim.')
```

```
Ali gel'dedi ben olmaz'
dedim.
```



```
x <- "a\\b"
cat(x)
```



```
1 \times <- "a\\b"
 2 cat(x)
 4 x <- "a\nb"
 5 cat(x)
 7 x <- "\a"
 8 cat(x)
10 x <- "a\b"
11 cat(x)
```

a\ba b**≊**

ASCII/Uni Kod Tablosundaki karakterlerin gösterimi

Decimal	Hexadecimal	Binary	Octal	Char	Decimal	Hexadecimal	Binary	Octal	Chai
48	30	110000	60	0	96	60	1100000	140	*
49	31	110001	61	1	97	61	1100001	141	a
50	32	110010	62	2	98	62	1100010	142	b
51	33	110011	63	3	99	63	1100011	143	C
52	34	110100	64	4	100	64	1100100	144	d
53	35	110101	65	5	101	65	1100101	145	e
54	36	110110	66	6	102	66	1100110	146	f
55	37	110111	67	7	103	67	1100111	147	g
56	38	111000	70	8	104	68	1101000	150	h
57	39	111001	71	9	105	69	1101001	151	i
58	ЗА	111010	72	:	106	6A	1101010	152	j
59	3B	111011	73	;	107	6B	1101011	153	k
60	3C	111100	74	<	108	6C	1101100	154	1
61	3D	111101	75	=	109	6D	1101101	155	m
62	3E	111110	76	>	110	6E	1101110	156	n
63	3F	111111	77	?	111	6F	1101111	157	0
64	40	1000000	100	@	112	70	1110000	160	p
65	41	1000001	101	A	113	71	1110001	161	q
66	42	1000010	102	В	114	72	1110010	162	r
67	43	1000011	103	C	115	73	1110011	163	S
68	44	1000100	104	D	116	74	1110100	164	t
69	45	1000101	105	E	117	75	1110101	165	u
70	46	1000110	106	F	118	76	1110110	166	V
71	47	1000111	107	G	119	77	1110111	167	w
72	48	1001000	110	Н	120	78	1111000	170	x
73	49	1001001	111	1	121	79	1111001	171	У
74	4A	1001010	112	J	122	7A	1111010	172	z

```
\xhh: 2 hex digits.
\uhhhh: 4 hex digits.

1 x <- "\u0048\u0069"
2 cat(x)

Hi</pre>
```

 $1 \text{ txt} = "\x48\x69"$

2 cat(txt)

Hi

https://www.rapidtables.com/code/text/unicode-characters.html

ASCII Kod -> Karakter Dönüşümleri

intToUtf8 -> utf8ToInt

```
Decimal Hexadecimal Binary Octal Char
                                    | Decimal Hexadecimal Binary Octal Char
                                                       1100000 140
       30
                  110000 60
                                     96
                                            60
       31
                  110001 61
                                             61
                                                       11000001 141
       32
                  110010 62
                                             62
                                                       1100010 142
51
       33
                  110011 63
                                             63
                                                       1100011 143
       34
                                             64
                  110100 64
                                     100
                                                       1100100 144
                                                                             1 # ASCII kodunu kullanarak karakteri alma
       35
                                     101
                                            65
                  110101 65
                                                       1100101 145
       36
                  110110 66
                                     102
                                             66
                                                       1100110 146
                                                                             2 karakter <- intToUtf8(97)</pre>
       37
55
                  110111 67
                                     103
                                             67
                                                       1100111 147
       38
                                     104
                  111000 70
                                                       1101000 150
                                                                             3 print(karakter)
57
       39
                  111001 71
                                     105
                                             69
                                                       1101001 151
                  111010 72
       3A
                                     106
                                             6A
                                                       1101010 152
       3B
                  111011 73
                                     107
                                            6B
                                                       1101011 153
       3C
                  111100 74
                                     108
                                             6C
                                                       1101100 154
61
       3D
                  111101 75
                                     109
                                            6D
                                                       1101101 155
       3E
                  111110 76
                                     110
                                             6E
                                                       1101110 156
       3F
                                     111
                                             6F
63
                  111111 77
                                                       1101111 157
       40
                  1000000 100
                                     112
                                             70
                                                       1110000 160
                                                       1110001 161
       41
                  1000001 101
                                     113
                                            71
                                                                             1 # Karakterin ASCII kodunu alma
                                     114
                                            72
       42
                  1000010 102
                                                       1110010 162
                                            73
       43
                  1000011 103
                                     115
                                                       1110011 163
                                                                             2 ascii_kodu <- utf8ToInt("a")</pre>
       44
                  1000100 104
                                     116
                                             74
                                                       1110100 164
                                     117
                                            75
       45
                  1000101 105
                                                       1110101 165
                                                                             3 print(ascii_kodu)
       46
                  1000110 106
                                     118
                                            76
                                                       1110110 166
                                            77
71
       47
                  1000111 107
                                     119
                                                       1110111 167
       48
                                     120
                                            78
                  1001000 110
                                                       1111000 170
73
       49
                  1001001 111
                                     121
                                             79
                                                       1111001 171
                                     122
74
       4A
                  1001010 112
                                             7A
                                                       1111010 172
```

Comments (Yorum Satırları)

1- Tek satırlı yorumlar için;

```
# Bu bir tek satırlı yorumdur.
```

2- Satır içi (inline) yorumlar için;

```
print('hello') # Bu bir satır içi yorumdur.
```

Comments (Yorum Satırları)

3- Çok satırlı yorumlar için;

```
# Bu bir çok satırlı yorum örneğidir.
print ("hello")
# Bu yorum, çok satırlı bir açıklama içerebilir.
# Ayrıca kodunuzun anlaşılmasını kolaylaştırır.
# RStudio için kısayolu: Ctrl+Shift+C
# Colab notebok için kısayolu: Ctrl+/
```


readline() ile Veri Girişi

readline()

R' da klavyeden veri girişi için input() kullanılır.

```
1 ad <- readline("Lütfen adınızı girin: ")
2 cat("Girilen ad:", ad)</pre>
```

Lütfen adınızı girin: Ali Girilen ad: Ali

Task: Bu hata nasıl giderilir?


```
1 num1 <- readline("Say1-1.: ")
2 num2 <- readline("Say1-2.: ")
3 toplam <- num1 + num2
4 cat("Toplam:", toplam)

Say1-1.: 3
Say1-2.: 5
Error in num1 + num2: non-numeric argument to binary operator</pre>
```


Task: Bu hata nasıl giderilir?


```
1 num1 <- readline("Say1-1.: ")
2 num2 <- readline("Say1-2.: ")
3 toplam <- as.numeric(num1) + as.numeric(num2)
4 cat("Toplam:", toplam)

Say1-1.: 3
Say1-2.: 5
Toplam: 8</pre>
```

Tip dönüşümü yapmalıyız

Farklı tiplerde veri almak!

Kullanıcının girdisi: FALSE

```
1 user_input <- as.numeric(readline("Lütfen bir ondalıklı sayı girin: "))</pre>
 2 cat("Kullanıcının girdisi:", user_input)
Lütfen bir ondalıklı sayı girin: 34.5
Kullanıcının girdisi: 34.5
 1 user_input <- as.integer(readline("Lütfen bir tam sayı girin: "))</pre>
 2 cat("Kullanıcının girdisi:", user_input)
Lütfen bir tam sayı girin: 34.5
Kullanıcının girdisi: 34
 1 user_input <- as.logical(readline("Lütfen bir mantıksal değer girin (TRUE veya FALSE): "))</pre>
 2 cat("Kullanıcının girdisi:", user_input, "\n")
Lütfen bir mantıksal değer girin (TRUE veya FALSE): false
```

Ders nasıl gidiyor?

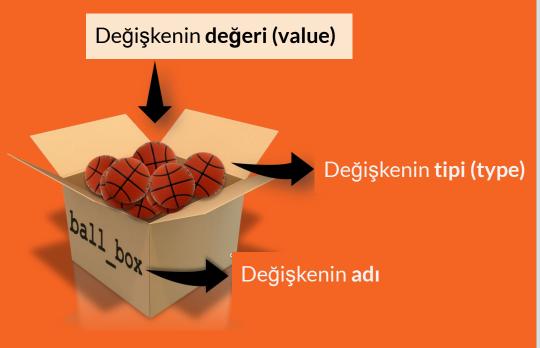

Değişkenler (Variables)


```
Matematiksel
                      da
                ya
sözel bir değeri
                    bir
değişkene
                    için
aktarmak/atamak
'<-' veya '=' eşittir
operatörü kullanılır;
   sayi <- 3
   int num <- 5
   ad = "Ali"
   PI = 3.1415
```

Değişkenler (Variables)

💎 Q: Aşağıdaki programın çıktısı nedir?

```
first number = 400
second number = 200
second number -> first number
print(first number)
print(second number)
```


Değişkenlere Değer Atama

```
nber = 400
1 first_
2 second umber = 200
3 second_number -> first_number
4 print(first_number)
5 print(second_number)
  200
```

Okun yönü önemli...

Değişkenler (Variables)

💎 Q: Aşağıdaki programın çıktısı nedir?

```
first number = 400
second number = 200
second number <- first number
print(first number)
print(second number)
```


Değişker ere Leğer Atama

```
1 first_num = 400
2 second_num er = 200
3 second_number <- first_number
4 print(first_number)
5 print(second_number)</pre>
```

Okun yönü önemli..

```
[1] 400
```

Değişkenlere tek satırda çoklu atama var mı?

Q: Aşağıdaki programın çıktısı nedir?

a, b,
$$c = 5$$
, 3.2, "Hello"

Değişkenlere Değer Atama

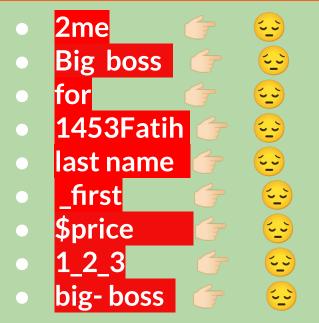
```
# Tek satırda çoklu atama yoktur
a, b, c = 5, 3.2, "Hello"
cat (a, b, c)
Error in parse(text = x, srcfile = src): <text>:2:2: unexpected ','
1: # Tek satırda çoklu atama yoktur
2: a,
                                    Tek satırda çoklu
Traceback:
                                    atamaya izin
                                    verilmez.
```

R rezerve kelimeleri (?reserved)

Değişken ismi olarak kullanılamayacak deyimler;

```
'if' 'else' 'repeat' 'while' 'function'
'for' 'in' 'next' 'break' 'TRUE' 'FALSE'
'NULL'
'Inf' 'NaN' 'NA' 'NA integer' 'NA real'
'NA complex ' 'NA character '
```

Değişken Tanımlama Kuralları


```
data4me
              big_boss
not
fatih1453
              last_name
.first
               price_dolar
.1_2_3
big.boss
```

Değişken Tanımlama Kuralları

- İyi İsimlendirme 😀

Kötü İsimlendirme 😔

weekly_pay

bigData

numara

asalSayilar

avgIncomeFeb

w_p

b_d

n

asal sayilar listesi

Average income of February
average_income_of_february

R Style Guide (Temiz Kod)

https://jef.works/R-style-guide/ https://style.tidyverse.org/

by Hadley Wickham

R Stil Kılavuzu Önerileri

```
# Good
getData.R

# Acceptable
get_data.R

# Bad
foo.bar.r
89317240934735.r
```

```
# Good

x <- 23

y <- 12

# Bad

x = 23; y = 12

23 -> x
```

```
# Good
day_one
day_1

# Bad
DayOne
dayone
```

```
# Good
x[, 1]
# Bad
x[,1]
x[,1]
x[,1]
```

R Stil Kılavuzu Önerileri

```
# Good
function(x) {}

# Bad
function (x) {}

function(x){}
```

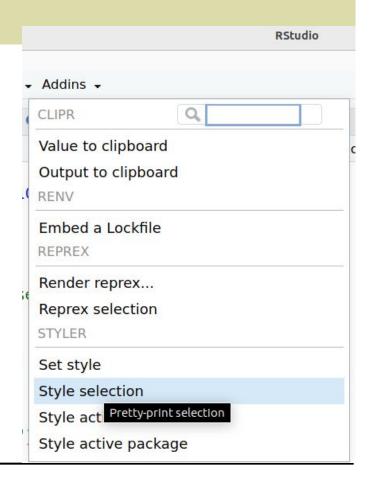
```
# Good
sqrt(x^2 + y^2)
df$z
x < -1:10
# Bad
sqrt(x \wedge 2 + y \wedge 2)
df $ z
x <- 1 : 10
```

```
# Good
if (a < d) {
   a <- (b + c) * d
} else {
   a <- d
# Bad
if(a < d)
   a < - (b + c) * d
} else a <- d
```

R Stil Kılavuzu Önerileri

install.packages("styler")

RStudio' da "**styler**" paketi ile seçilen kod satırları, otomatik olarak stil klavuzuna göre ayarlanır.

SWAP(Yer değiştirme)

Q: •

- İki değişkenin **x = '5'; y = '10'**içeriğini yer değiştiren uygulama
nasıl kodlanabilir?

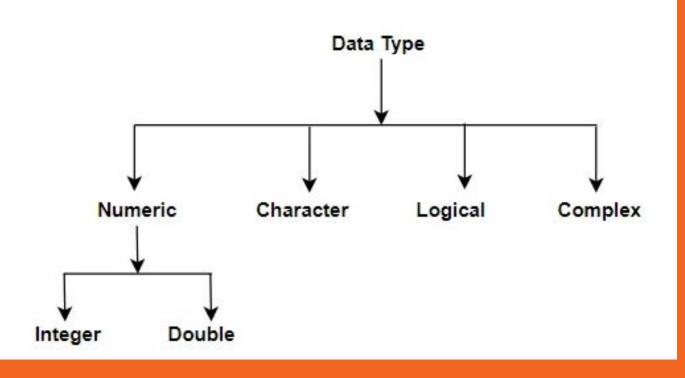

SWAP(Yer değiştirme)


```
1 # İki değişkenin içeriğini değiştirmek
 2 \times < -5
 3 y <- 10
 5 # Değişim için geçici bir değişken kullanma
 6 temp <- x
 7 x <- y
 8 y <- temp
10 cat("x:", x, "\ny:", y, "\n")
x: 10
y: 5
```

R Veri Tipleri

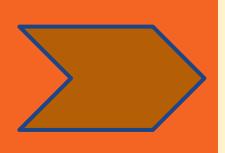

integer

logical

Tip Dönüşümü (Type Conversion)

Tip Dönüşüm Fonksiyonları

```
Tip dönüşümünde; veri, dönüştürülecek tip sarmalına alınır;
as.integer()
               : İnteger tipine dönüştürür.
as.character():
                 String tipine dönüştürür.
               : Double tipine dönüştürür.
as.double()
as.numeric()
                 Double tipine dönüştürür.
as.logical()
                 Boolean (True/False) tipine
dönüştürür.
```

Q: PBu programın çıktısı ne olur?

```
x <- "42"
y <- as.numeric(x)</pre>
q <- as.double(y)
z <- as.character(q)</pre>
r <- as.complex(y)
print(paste(y, typeof(y), sep=":"))
print(paste(q, typeof(q), sep=":"))
print(paste(z, typeof(z), sep=":"))
print(paste(r, typeof(r), sep=":"))
```


Task: Bu programın çıktısı ne olur?

```
x <- "42"
y <- as.numeric(x)
q <- as.double(y)
z <- as.character(q)
r <- as.complex(y)</pre>
```

```
print(paste(y, typeof(y), sep=":"))
print(paste(q, typeof(q), sep=":"))
print(paste(z, typeof(z), sep=":"))
print(paste(r, typeof(r), sep=":"))
```

```
[1] "42:double"
[1] "42:double"
[1] "42:character"
[1] "42+0i:complex"
```

Q: PBu programların çıktısı ne olur?

```
dt = "2023-11-02"
dt1 = as.Date(dt)
print(paste(dt1, typeof(dt1)))
```

```
tarih = Sys.Date() # "YYYY-MM-DD"
print(paste(tarih, class(tarih)))
```


Q: PBu programların çıktısı ne olur?

```
dt = "2023-11-02"
dt1 = as.Date(dt)
print(paste(dt1, typeof(dt1)))
```

"2023-11-02 double"

```
tarih = Sys.Date() # "YYYY-MM-DD"
print(paste(tarih, class(tarih)))
```


bool (logical) tipinde 0/0.0 hariç tüm sayısal değerler 'True' kabul edilir.

Q: Bu programın çıktısı ne olur?

```
print (as.logical(3)) # ?
print (as.logical(-2)) # ?
print (as.logical(0)) # ?
print (as.logical(NaN)) # ?
print (as.logical(0.0)) # ?
print (as.logical(5) + as.logical(-5)) #?
```


Q: PBu programın çıktısı ne olur?

```
print (as.logical(3)) # ?
print (as.logical(-2)) # ?
print (as.logical(0)) # ?
print (as.logical(NaN)) # ?
print (as.logical(0.0)) # ?
print (as.logical(5) + as.logical(-5)) #?
[1] TRUE
[1] TRUE
[1] FALSE
   NA
[1] FALSE
```

Negatif sayıların karekökü nasıl alınır?


```
1 sqrt(-4)
```

Warning message in sqrt(-4): "NaNs produced" NaN

Negatif sayıların karekökü nasıl alının

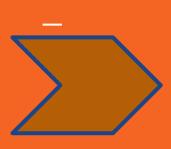
```
1 sqrt(-4+0i)
0+2i
```

```
1 karekok <- sqrt(as.complex(-4))</pre>
```

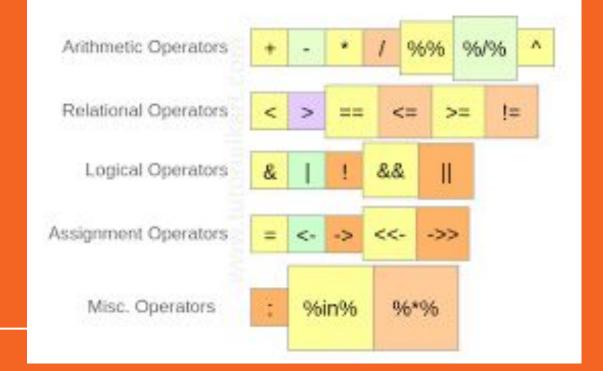
2 Im(karekok) #Re: Gerçel, Im: Sanal

```
2
```

complex formda yazılabilir, Karekök alma sanal kartezyende gerçekleşir.

OPERATÖRLER

OPERATÖRLER

```
'x = a + b - 5' işleminde;

'+, -, =' simgelerine operator yani işleç,

a, b, x, 5 gibi değişken ve değerlere ise

operand, yani işlemen denir.
```

'a + b - 5' ise expression/statement yani deyim/ifade denir.

Operatörlerin Önceliği

12.10 - 30.50 < 24.90 - 21.15 # TRUE / FALSE?

- 1. Parantez
- 2. Üs
- 3. Bölme veya Çarpma
- 4. Toplama veya Çıkarma
- 5. Karşılaştırma <,>,==,!=,>=,<=
- 6. Mantıksal operatörler [,&,!,...

Operatörlerin Önceliği

```
exponentiation (right to left)
                         unary minus and plus
                         sequence operator
%any% |>
                         special operators (including %% and %/%)
                         multiply, divide
                         (binary) add, subtract
                         ordering and comparison
                         negation
& &&
                         and
                         or
                         as in formulae
                         rightwards assignment
                         assignment (right to left)
                         assignment (right to left)
                         help (unary and binary)
```

```
1 # sayı dizisi operatörü ":"
2 print(1:10)
```

[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1

Aritmetiksel Operatörler

Arithmetic Operators

Operator	Description	
+	addition	
_	subtraction	
*	multiplication	
1	division	
^ or **	exponentiation	
x %% y	modulus (x mod y) 5%%2 is 1	
x %/% y	integer division 5%/%2 is 2	

```
1 2^3
8
 1 2**3
8
 1 5%%2 # 5 mod 2
 1 5%/%2
```

$$x == (x % y) + y * (x %/% y)$$

işleminin sonucu her daim TRUE' dur.

TRUE

FALSE

Task: PBir eşkenar üçgenin alanını

hesaplayalım.

s eşkenar üçgenin bir kenarının uzunluğuna eşittir.

$$A = S^2 \frac{\sqrt{3}}{4}$$

Task: Bir eşkenar üçgenin alanını

hesaplayalım

```
0
```

```
1 s = 5

2 area = s**2*(3**.5/4)

3 print(area)

[1] 10.82532
```

Mantıksal Operatörler

Operation

1 x <- c(1:5) 2 cat(x, sep="\t", "\n") 3 print(x >= 3) # F F T T T

1 2 3 4 5 [1] FALSE FALSE TRUE TRUE

Anguar

Operation	Operator	Example Input	Answer
Less Than	<	4 < 10	TRUE
Less Than or Equal To	<=	4 <= 4	TRUE
Greater Than	>	11 > 12	FALSE
Greater Than or Equal To	>=	4 >= 4	TRUE
Equal To	==	3 == 2	FALSE
Not Equal To	!=	3 != 2	TRUE
Not	1	!(3==3)	FALSE
Or	1	(3==3) (4==7)	TRUE
And	&	(3==3) & (4==7)	FALSE

Operator

Evample Input

isTRUE(x) test if X is TRUE

Mantıksal Operatörler

NOT
!TRUE yields FALSE
!FALSE yields TRUE

TRUE && TRUE yields TRUE

TRUE && FALSE yields FALSE

FALSE && TRUE yields FALSE

FALSE && FALSE yields FALSE

OR

TRUE || TRUE | yields TRUE

TRUE || FALSE || yields TRUE

FALSE || TRUE | yields TRUE

FALSE || FALSE || yields FALSE

&, && veya |, || farkı

```
&& ve | | operatörleri, yalnızca bir elemanı değerlendirirken
& ve | operatörleri, birden fazla elemanı değerlendirir
 1 x <- c(TRUE, FALSE, TRUE)
                                      2 result3 <- x[1] && y[1] # FALSE
                                      3 result4 <- x[1] || y[1] # TRUE
 2 y <- c(FALSE, TRUE, FALSE)
                                      4 print(result3)
 3 result1 <- x & y
                                      5 print(result4)
 4 result2 <- x | y
 5 print(result1)
```

[1] FALSE

[1] TRUE

[1] FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE

6 print(result2)

%in% match operatörü : ?"%in%"

```
1 # 3,4,5 listede varmı?
2 c(3:5) %in% c(1,2,3,5,6,7,8,9)
```

TRUE · FALSE · TRUE

```
1 10 %in% c(1,3,5,9)
```

FALSE

```
1 # listede sesli harf var m1?
2 sstr <- c("c","ab","B","bbae","e","c",NA,"@","bla","a","%", "in")
3 sstr[sstr %in% c("a", "e", "i", "o", "u", "ü", "1","ü")]</pre>
```

'e' · 'a'

Özel operatör Oluşturma: %any%

```
# %any% kullanımı
`%my op%` <- function(x, y) {
   return(x * y)
# Özelleştirilmiş operatörü kullanma
a <- 5
b < -3
sonuc <- a %my op% b
print(sonuc) # 15
```

infix Operatörler

```
1 # infix operators
 2'+'(3, 2) # 3 + 2
 3 '*'(5, 9) # 5 * 9
4'-'(5, 9) # 5 - 9
 5 '/'(9, 2) # 9 / 2
 6 '^'(3, 2) # 3 ^ 2
8 '> '(6, 1) # 6 > 1
9 '<'(6, 1) # 6 < 1
10 `== `(6, 6) # 6 == 6
11 `!=`(6, 6) # 6 != 6
12 '>= '(6, 6) # 6 >= 6
13 `<=`(6, 6) # 6 <= 6
```

```
5
45
-4
4.5
9
TRUE
FALSE
TRUE
FALSE
TRUE
TRUE
```

Bitsel Operatörler

```
bitwAnd(): İkili "ve" işlemi yapar.
```

```
bitwor (): İkili "veya" işlemi yapar.
```

```
bitwxor(): İkili "ya da" işlemi yapar.
```

bitwnot(): İkili "değili" işlemi yapar. Sayının negatifini almada kullanılır.

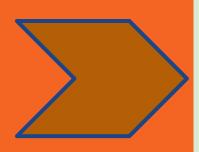
```
bitwshiftL(): İkili sola kaydırma işlemi yapar.
```

bitwshiftr(): İkili sağa kaydırma işlemi yapar.

```
1 x <- 5 # İkili temsil: 0101
 2 y <- 3 # İkili temsil: 0011
 4 # Bitwise AND işlemi
 5 bitwAnd(x, y) # Sonuç: 0001 (1)
 7 # Bitwise OR işlemi
 8 \text{ bitwOr}(x, y) \# \text{Sonuc}: 0111 (7)
10 # Bitwise XOR işlemi
11 bitwXor(x, y) # Sonuc: 0110 (6)
12
13 # x'i (5), '-x' (-5) yapalım
14 bitwNot(x) + 1 # Sonuç:-5
```

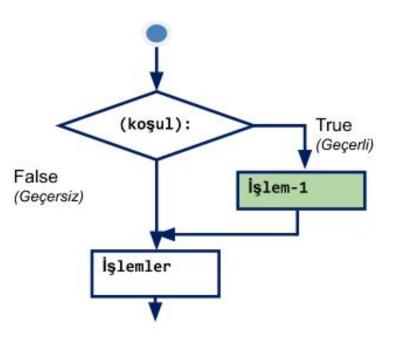
Aritmetiksel Işlemler

```
1 # Matematiksel işlemler:
 2 factorial(5)
                                 # 5! = 120
 3 \text{ abs}(-5)
                                 \# |-5| = 5
                                 #9^{5} = 3
 4 sqrt(9)
 5 round(123.456, digits = 2)
                                 # 123.46
 6 signif(123.456, digits=4)
                                 # 123.5
7 floor(123.45)
                                 # 123
 8 ceiling(123.45)
                                 # 124
                                 # 3.14159265358979
 9 pi
10 \max(3,4,5,66,1,7)
                                 # 66
11 \min(3,4,5,66,1,7)
12 \text{ sum}(1,2,3,4,5)
                                 # 15
13 1000^2
                                 # 1e+06
                                 # 600
14 1.2e6/2e3
15 '+'(2,3)
```


Koşullu Yapılar if, if else, switch

► Tek bir koşula bağlı işlemler için;


```
1 sayi <- 6.0
2 if (sayi>0) {
3 print("say1 pozitif")
5 if (sayi<0){
6 print("say1 negatif")
8 if(sayi==0){
9 print("say1 sifirdir.")
10 }
```

if ... else

Çift koşullu işlemler için;

```
(koşul):
                                                   1 num = as.integer(readline ('Notunuz..:'))
False
                                       True
                                                   2 if (num >= 50) {
(Geçersiz)
                                       (Geçerli)
                                                     print ("Geçtiniz")
      İşlem-2
                                 İşlem-1
                                                   4 } else {
                                                       print ("Kaldınız") }
                                                 Notunuz.::88
                                                 [1] "Geçtiniz"
```

tek satıra indirgeme
if (num >= 50) print ("Geçtiniz") else print ("Kaldınız")

Zincirleme if ... else

```
1 sayi <- 6
2 if (sayi>0) {
3     print("say1 pozitif")
4 } else if (sayi<0){
5     print("say1 negatif")
6 } else {
7     print("say1 sıfırdır.")
8 }</pre>
```

ifelse

```
1 sayi <- 6
2 print(
3    ifelse (sayi>0, "sayı pozitif",
4    ifelse (sayi<0, "sayı negatif", "sayı sıfırdır.")
5    )
6 )</pre>
```

switch: switch(expression, case1, case2, case3....)

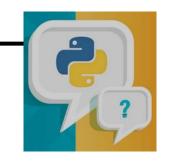
```
1 AA = 'foo'
2 switch(AA,
3 foo={ # case 'foo' ...
4 print('foom')
6 bar={ # case 'bar'...
7 print('barım')
9 { # case else ...
10 print('default')
11 }
12)
```

```
1 indis = 2
2 switch(indis, foo={"one"}, bar={"two"})
```

'two'

[1] "foom"

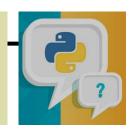
Bu programı switch() yapısı ile nasıl kodlarız?


```
1 sayi <- 6
2 if (sayi>0) {
3     print("say1 pozitif")
4 } else if (sayi<0){
5     print("say1 negatif")
6 } else {
7     print("say1 sıfırdır.")
8 }</pre>
```


Bu programı switch() yapısı ile nasıl kodlarız?


```
1 \text{ sayi} = 6
 2 switch(as.character(sign(sayi))
 3 "1" =
 4 print('say1 pozitif')
 6 "-1" ={
   print('say1 negatif')
8 },
 9
10
     print('say1 s1f1r')
11
12)
```


Bugünkü dersin işleyiş hızı nasıldı?

Çok yavaş

Çok hızlı

Eğitmenin performansından memnun kaldık mı?

